

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÖNDAGEN DEN 11 JULI 1920.

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AV
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
EBBA THEORIN.

Där vår statsminister vilar ut.

UNDAN EN STATSMINISTERS tusen bekymmer och bestyr, undan Ålandsproblem och allt dylikt, har Hjalmar Branting dessa varma dagar brukat fly ut till sommarstället på Västra Tynningö — där i alla fall vår fotograf lyckats fånga honom i någon söndagseftermiddags frid. Villan har ett det skönaste läge på en klipplatå vid stranden och torde vara idealisk för den, som behöver ro för tankarna efter dagens id — det lär bara vara familjens yngste, den fyraårige Hans Jörgen, som är väl mycket fallen för att tala politik. Hans Jörgen Westerstahl, Hjalmar och Anna Brantings dotterson, som med sin pappa och mamma också bor i villan därute, lär för resten vara något av ett underbarn — men så har han ju också att brås på två generationer, där även kvinno sidan uppvisat en andlig utrustning av ovanligare mått. Det var han, som vid en liten familjetillställning hos morfar och mormor frågade sin mormor, där han satt i hennes knä, varför man — i vad aysende det nu var — inte hade det så fint där som hos pappa och mamma.

— Ja, vi ha väl inte råd.

— Varför ha ni inte råd?

— Vi ha väl inte så stora inkomster som pappa och mamma.

— Men kan ni inte arbeta mer då?

Och då han i sin barnliga finkänslighet blev rädd för att han sårat, gled strax en liten hand uppåt mormors kind: "ja, ja, det gör ingenting".

Men mormor höll sig pedagogiskt allvarlig: "Vi arbeta nog allt vad vi kan, både Hjalmar och jag", sade hon.

Det sista hade hon säkert rätt i. Var morgon vid sju-tiden bär det för statsministern in till staden — och staten, får man väl säga — igen, och då Hans Jörgens pappa och mamma såsom advokater var och en på sitt håll ha, även de, krävande sysslor inne i sta-

Statsministern Hjalmar Branting. Foto för Idun av O. Ellqvist.

den, blir familjens yngste ensam med sin mormor. Vilket lär vara mycket krävande för mormodern, eftersom Hans Jörgen inte bara har barns vanliga förmåga att göra otaliga frågor, utan också den ännu värre förmågan att rätta svaren, när de äro inkorrekta. Och fru René må i sina böcker ha löst aldrig så många livets problem — en fyraåring kan vara svårare till att fråga än sfinxen själv...

När det ej är tal om representationsplikter — och de äro naturligtvis mångahanda för en statsminister — lär man gå hälsosamt tidigt

till vila på Västra Tynningö, mindre dock av smak än av brist på lampor. Det vill säga, något familjeskvaller förmäler, att fru René, som den litterat hon är, äger en fotogénlampa, vars existens hon nogsam förföljer för de övriga familjemedlemmarna och i vars sken hon gör sina ensamma nattliga utfärder inom litteraturens rämärken. Det är ju indiskret att förråda detta — men vilken familj är fredad för indiskretioner, när den äger en Hans Jörgen?

Våra bilder tala ju om en lantlig ro, som skymmes av inga moln. Vem skulle kunna ana, att statsministern, strax innan de togos, varit ute i storm, inte på det politiska havet, men på Breviksleden. I öppen motorbåt, under fem timmars skyfall, under haveri — — sannerligen, där hängde vår Ålandsfråga några ögonblick på en liten ömklig bensinmotor! Ingen Plutark skall förtälja, men väl borde det inristas i familjekronikan, att när en annan herre i sällskapet råkat anbringa ett paraplyspröt, varifrån kaskader av vatten föllo, mellan statsministerns krage och hals, anmärkte denne blott milt och stilla: "Du kittlar mig — —"

Villan på Tynningö är ju blott ett mera tillfälligt Tusculum, och ej heller torde Hjalmar Branting ännu ha någon lust att efter berömt mönster odla kål. Det är väl

till och med tvivel om huruvida han någonsin skulle kunna ägna sig åt ett så torftigt fruktbarande kall. Han har i sin karaktär en storlagen generositet, som svär emot det; hans fader visste nog vad han ställde om, när han gjorde det hus i Stockholm, som Hjalmar Branting ärvde efter honom, till ett slags personligt fideikomiss för denne, vilket varken skulle kunna säljas eller in-tecknas: hade det ej varit ordnat på det viset, hade det nog skänkts bort för länge se'n. Ungdomskamrater till Hjalmar Branting berätta, hur han

Drottningen.

På Bohus i höganloft
i vårens fläktar och doft
vid öppnadt fönster står Margareta.
I solljusets gyllne fors
med armarne fäckt i fors
hon ler, hon mände sitt välde veta.

Hon ser öfver älfostrand
mot grönskande Hisingsland,
hon skådar ut i sitt stora rife.
Först Norge, Danmark förvisst,
och nu kom Sverige till sist,
hon är en drottning förutan life.

Hon kvinna ej tycks, soldat,
hon står så farsk och kavat,
och blicken är hård under rynkadt ämne.
Hon tål ej funder och trots,
hon stampar åt marsk och drots,
den mäktiga fru af kronor trenne.

Hon tiger i hållning sträf.
Då rör sig loftdörrrens väf,
fru Märta träder på solröd tilja,
ser drottningen tankefull stå.
"Hvad sinnar ers nåde på?
Männstro I yfvens af makt och vilja?"

Då ser henne drottningen an.
"I gissen dråpligt försann,
jag kände mig högst af alla i norden.
I risaden mig som spääd,
jag räddes det veka träd,
och slag fick jag ännu, drottning vorden.

Men nu har jag allt i makt.
Nu tagen eder i aft,
att icke jag själf den agande agar!"

Då blir fru Märta så mörk.
"In väger i norden björk,
hvar vår den grönskar i edra hagar."

Så snabbt ifrån fönsterkarm
går drottningen, röd af harm.
Hon ropar: "För böfveln, höfmästarinna!
I ändren ert vrånga tal,
att ej jag er för ur sal!
I månden i skogen ert näste finna."

Hon höter, men ej hon slår,
ty orädd fru Märta står.
Så säger Birgittas dotter, den stränga:

"I tredskadens re'n som barn.
I sitten i högfärds garn,
till ödmjukhet I väl månden tränga.

Jag fruktar ej edert hot,
jag faller ej för er fot,
och pösen I öfver makten och priset,
då känner jag plikten min,
då går jag i skogen in
och binder åt eder björkeriset.

Jag slår eder mjuk och mör,
att högfärdens ande dör,
ty gör han det ej, då straffar Herran.
Jag reda vill edert väl,
jag rena vill eder själ,
allt ondt må vara min drottning fjärran!"

Så tyst blir i slottsgemaf.
Hon står under bjälketaf,
kung Valdemars dotter, i själapina.
Då smälter all stolthets is,
och rörd af trohetsbevis,
hon slår om den gamla armarne sina.

"Min barndoms straffande vän,
här har du ditt barn igen!
Du är mitt samvete och mitt hjärta.
Jag vill dig lyda som förr.
Gå aldrig bort från min dörr!
Stor tack, du kära, stränga fru Märta!"

På Bohus i höganloft
i strimmande sol och doft
från spirande brodd i branta lider
två kvinnor stå hand i hand.
Och Norges vårande land
kring borgen siar om gyllene tider.

Fredrik Nylander.

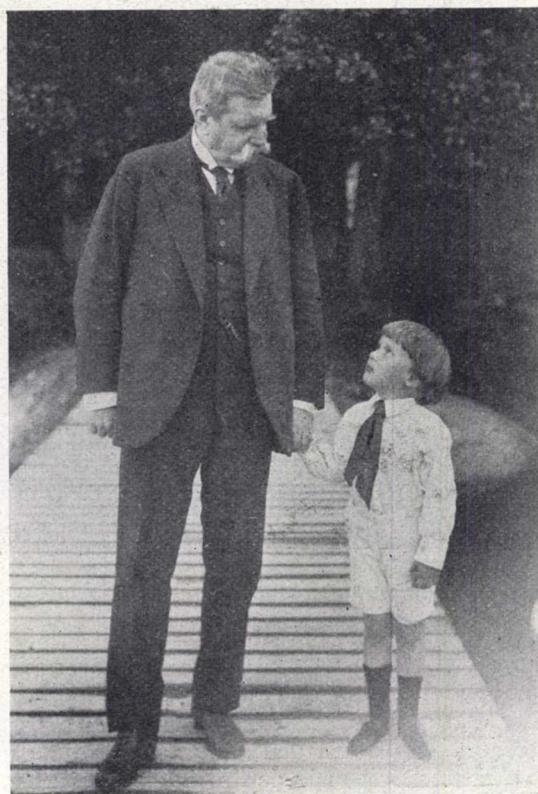
karaktär: "Lyckan är icke alltid så blind, som man tror. I en människas liv bilda egenskaperna och karaktärsarten översatsen, handlingssättet undersatsen, lyckan eller olyckan slutsatsen". — "Slutsatsen", som den citerade talte om, visar sig redan i Hjalmar Brantings liv — våra bilder erinra ju om några av "slutsatsens" sidor — så skadar det kanske inte att i tanken gå tillbaka till premiserna — — —
E. TH.

Statsrådinnan Anna Branting.

Statsrådsparet med deras dotter fru Westerstahl och barnbarn.

Morfar och dotterson.

Tre generationer.
O. Ellqvist foto.

Radioaktivt — Hårläkemedlen RA-DI-ON — Vetenskapligt

Grånad botas och förhindras. Pris pr burk 3:50.
CHEM. ANST. IBIS, 11 Stora Nygatan, Stockholm.

Riks tel. 170 76
Allm. tel. 146 29

Obs! Mjällbildning och håravfall upphöra. Nytt hår även på skalliga personer, om hårrötterna ej äro döda. Pris pr flaska 6:—.

MINA LEVNADSMINNEN. Av Helena Nyblom.

(Forts.)

MAN SADE OM WIEHE, ATT HAN alltid befann sig bäst i harnesk, men kände sig generad och tafatt i en vanlig dräkt med rock och byxor. Då han längre fram kom till kungliga teatern såg jag honom aldrig.

Operan stod inte särskilt högt under de år jag ännu var kvar i Köpenhamn. Jag erinrar mig inte en enda sångare eller sångerska, som gjorde intryck på mig. När man såg de klassiska operorna, som t. ex. *Don Juan* och *Figaro*, var det för musikens skull. De danska sångare jag har hört som Don Juan ha varit mycket medelmåttiga. För resten har jag endast hört och sett en sångare, som kunde återge Don Juan. Det var portugisen *d'Andrade*. Han var inte blott den oemotståndliga förföraren, men han var — som Don Juan — den förnäme herre, i vars hela uppträdande man märker adelsmannen.

Jag hade varit i Sverige länge, då Herold började sin glänsande karriär, och med honom en ny æra begynte för den danska operan. Egentligen trodde jag inte mycket på den danska sångstämman skönhet, ty fastän jag flera gånger har varit vittne till kör-sången i Cæciliaföreningen, var det snarare den musikaliska säkerheten hos de sjungande, som jag beundrade, än klangen i stämmorna, som alltid hade något torrt hos sig.

Jag blev därför utomordentligt glatt överraskad, då jag hörde Herold första gången i Bizets *Pêcheurs des perles*. Sällan har väl en sångare förenat så många lyckliga egenskaper: stämmans välljud, den musikaliska intelligensen och ett utmärkt yttre samt en ovanligt dramatisk begåvning.

Då jag blott sällan har varit i Köpenhamn om vintern, kan jag alls inte bedöma den nuvarande ståndpunkten av Köpenhamns dramatiska scen eller opera. Meningen med dessa uppteckningar skulle ju också endast vara att erinra om, vad jag upplevat i en förgången tid. Om jag till dem, då och då, har knutit mina personliga åsikter, må det vara mig förlåtet.

I Musikföreningen gavs utmärkta konserter med Niels Gade som dirigent. Han intog sin plats på högra sidan av musikscenen och hade hela orkestern också stående i profil mot åhörarna på vänster sida. När han började, lyfte han huvudet litet och såg befallande ut över orkestern. Hans rörelser voro inte stora, men vackra och uttrycksfulla, och han fick orkestern att lyda hans minsta vink. Jag hörde under hans ledning första gången Beethovens symfonier och mycket annat av det bästa musiken har frambragt. Jag har inte längre något tydligt minne av, hur det blev spelat, men jag vet blott, att konserterna där lade grunden till min musikaliska utveckling. Min spellärlarinna, fröken Anna Bruun (Vilhelm Bissens andra hustru) var så älskvärd att ta mig med till dessa konserter. Där gavs, som jag tror, tre symfonier var vinter och en del mindre kammarmusik-konserter. På dessa mindre konserter hörde jag två av samtidens största solister. Det var Clara Schumann, som spelade piano, och Wilhelmina Neruda, som med sina syskon, Franz och Marie Neruda, spelade trio för violin och violoncell. Clara Schumanns spel gjorde ett starkt intryck på mig. Hon hade inte ett spår av de moderna virtuosernas pianokonst och spelade endast den bästa musik alltid efter noter. Jag minns, hur hon utförde Beethovens D-moll sonat och särskilt, hur

Anna Nielsen.

hon flög åstad som en mäktig, vild fågel i sista satsen.

Wilhelmina Neruda var en helt ung flicka, då hon första gången uppträdde i Köpenhamn. Hon hade nyligen blivit förlovad med den svenske kompositören Norman och spelade med entusiasm de svenska folkvisorna, arrangerade för två violiner och violoncell. Jag minns ännu så tydligt, med vilken käckhet och glans hon föredrog: "Mandom, mod och morske män". Hon var inte vacker, men hade ett egendomligt slaviskt ansikte, omgivet av ett stort, lockigt hår. Men hon hade en vacker, ungdomlig figur och de härligaste armar och händer.

Jag har sedan hört henne spela många gånger, och hon var bland dem, som ständigt spelade bättre, ända till dess hon, som gammal, nådde höjden av sin konst. Jag har aldrig sett någon violinist föra stråken med så stor skönhet och frihet som hon. När hon lyfte den, såg man, att det måtte komma något underbart, och man blev aldrig besviken.

Då jag en gång frågade hennes bror Franz Neruda: "Spelar Wilhelmina Neruda alltid lika bra?" svarade han på sitt originella, träffande sätt: "Nej, ibland spelar hon bättre!"

Då hon sista gången gav konsert i Stockholm, (hon var då över sjuttio år), spelade hon bland annat Tartinis: "*Teufelsdrille*" på ett sådant sätt, att violinisterna sade, att det övergick allt, vad de hört förr.

Hon hade, liksom alla de bästa exekverande musici, den största respekt för komposi-

Wilhelm Wiehe.

törens verk. Alla goda kompositörer ha ju förstått att med tydliga tecken ange sina tankar. Det bör då vara den utförandes första plikt att iakttaga vart och ett av dessa tecken. Beethoven var så noga med alla detaljer, att han inte tyckte om, att man spelade hans kompositioner utantill, då man lätt kunde glömma eller försumma något. Det har blivit vanligt, att tala om "en personlig uppfattning", när man bedömer utförandet av ett musikstycke. — Vad menar man med detta? — Är det en annan uppfattning, än den kompositören har önskat, bör man snarare kalla det "en galen uppfattning". Det är den utförandes skyldighet, att med största stränghet iaktta allt vad kompositören har antytt för att så mycket som möjligt närma sig hans tankar.

För det första måste man väl antaga, att mycket få (man kan tryggt säga ingen) har en starkare och riktigare musikalisk känsla än en Beethoven, en Bach, en Chopin har haft, då de nedskrevo sina ingivelser, och till och med när det skall tolkas ett musikstycke av en mindre framstående kompositör, är det dock, när allt kommer omkring, hans idéer, som den spelande skall utföra, och han måste därför rätta sig efter vad som står angivet. Det är nästan lika oriktigt att förändra tecknen i en komposition som det skulle vara att förändra orden i en dikt man skall deklamera.

Därför bruka också de samvetsgrannaste musici först studera (läsa) musikkompositionen, innan de börja inöva den. Varje crescendo och diminuendo, varje fermat, ja, varje paus är ju uttryck för ett själsligt innehåll, som det gäller, att komma underfund med.

"Men", invänder man, "är ett sådant slaviskt studium av kompositionen tillräckligt för att åstadkomma ett rikt musikaliskt intryck?"

Ingalunda! Nu kommer det viktigaste; den musikaliska person, som skall utföra musiken.

Ju flera och ju större den utförandes musikaliska möjligheter äro, dess större sannolikhet är det, att han skall kunna sätta sig in i kompositörens mening. Det behöves både kraft och tjusning, passion och ro och alla möjliga andra egenskaper till att kunna tolka en stor kompositörs idéer, men de skola tolkas med sitt rätta uttryck, på de rätta ställena. Kompositören är herren, den utförande är sändebudet, som utför sin herres befallningar. Förvrider han det minsta av det, få åhörarna ett falskt begrepp om herrens mening. Men äger sändebudet den sanna värmen och poesien, skall han kunna frambara sin herres hälsning på ett sådant sätt, att det rör och griper.

Jag har en gång hört en utmärkt pianist utföra en av Chopins kompositioner, där en kromatisk skala i basen från *pp* virvlar upp till en ton, varmed huvudtemat åter begynner. Den spelande började tvärt om med ett *ff* och lät det avtaga till ett *pp*. Därvid blev det ingen mening med hela frasen. Något sådant har man inte lov att göra, men det förekommer oupphörligt hos utförande musici och kallas då av publiken "personligt spel".

Ofta hör man sångare dröja meningslöst länge på vissa toner, som klä deras röst bra eller begå andra liknande dumheter. Orsaken ligger då för det mesta däri, att den utförande lägger huvudvikten på sig själv och sin egen prestation. För att bli en stor konstnär fordras utom talang (sine, qua non) en

CAP

KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

Arthur Schnitzler nu. -:- Av Elin Wägner.

DET HAR SAGTS OM DE ÖSTERRIKSKA författarna, att de efter en glad och sällskaplig ungdom, under vilken de flitigt offrat åt wienarens svaghet att sitta på kafé och prata, nästan alla försvinna ur offentlighetens synkrets och leva ett ensamt och arbetsamt liv var och en i sin familj. Den plats, som initierade utpekar för främlingen med ett: där satt alltid förr Schönherr, eller där var Arthur Schnitzlers stambord, står nu tom eller intas av vilken nyrik illitterat som helst.

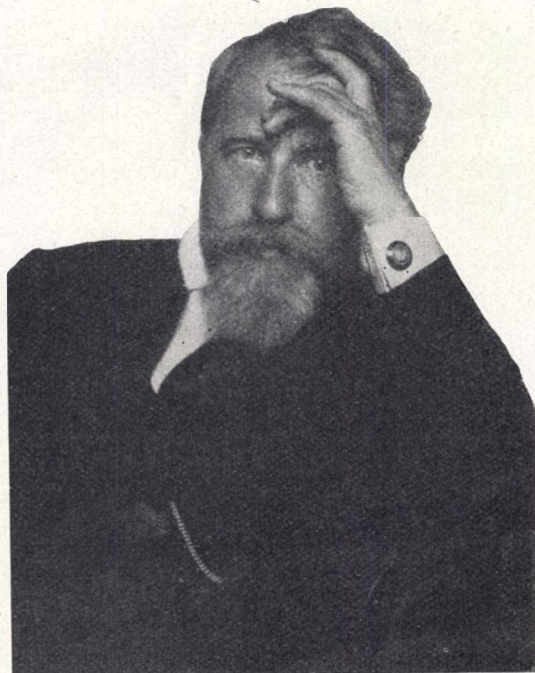
I alldeles särskild grad gäller om Arthur Schnitzler, att han dragit sig undan och slutit sig inne i sitt skal. Detta beror inte bara på en mognare ålders behov att i ensamhet tänka över och bearbeta det dikteriska stoff, som samlats under en mer livsnyfiken och receptiv period, att vinna avstånd och ro för att ur detta myller gräva fram de avgörande problemen. Arthur Schnitzler är därjämte en medveten fiende till den nya tid, i vilken han lever, till det nya republikanska Österrike, till dagens åskådningar, dagens män, kanske också dagens publikaner.

Om han kunnat, skulle han säkerligen emigrerat. Men nu spänner ju den österrikiska valutans ringa värde ett taggtrådsstängsel kring landets gränser, vilket i varje fall icke är möjligt för den andligt arbetande att överskrida. Så återstår då för Schnitzler att isolera sig i sin vackra villa i Wiens cottagekvarter och rulla ner gardinerna, innan han går till arbetet. Den storstad, som lever, larmar och stönar därutån, är icke Wien mer, inte det Wien han älskat och lärt andra älska i sina verk. Det förnåma, vackra, muntra, aristokratiska Wien med sin gamla högt uppdrivna sinnliga kultur, är i ruiner. Anatol spelar inte mer någon roll till lycka och olycka i sköna damers salonger. Mulen och missmodig, inte mer fullt elegant, inte längre oklanderligt putsad sitter Anatol i något trist centralkök och äter sin middag eller vandrar kanske till och med till någon utländsk kommission för att av goda men kanske inte så unga och sköna damer begära — ett rendez-vous? Nej, en dosa kondensmjölk.

Schnitzler har ingen lust att följa sin hjälte under denna nya trista fas av hans tillvaro, lika litet som att ta upp i sitt figurgalleri den nya tidens hjältar och eleganter: krigsvinnarna, spekulanterna, som tagit i arv Anatols njutningar och vanor, blott i grövre och simplare former. Han är trofast mot den tid han levat i, de hjältar han skapat, de kvinnor han med ömhet, ironi och kunskap utformat till motspelerskor i livets komedi.

Själv har han för denna trofasthets skull blivit alltmera en historisk författare.

— När dagens händelser ge mig ett uppslag måste jag förflytta det till 1700-talet för att

Arthur Schnitzler.

kunna använda det litterärt, sade han till mig. Hans senaste dramatiska, i vinter uppförda arbete "Die Schwestern" rör sig ju omkring Casanova.

Som en förmögen man hör Schnitzler säkert till de wienare, som materiellt minst lida av nödtiden och dyrtiden, även om han måste umbära åtskillig lyx. Men i andligt avseende måste han svälta. Han kan inte gå på operan i sällskap med den publik, som sitter i blus och kavaj i första radens loger och äter smörgås, inte njuta av en konsert, där åhörarna genom sitt uppförande tydligt visa, att de icke äga ett spår av den fina musikkultur, som förr kännetecknade Wiens konsertbesökare. Det skulle säkert för honom förstöra nöjet av den bästa pjäs i Burgteatern, om han i kejsarlogen upptäckte den snälla, välmående och gemytliga presidentskan Seitz, ja, jag bävar vid tanken, att han kunde varit där den dag då ett sällskap ganska borgerliga svenskar voro presidentens gäster i samma loge.

Han skulle sagt för sig själv: *Belgrad!* och gått hem med en min av leda i sitt distinguerade ansikte för att sedan under månader vägra att besöka teatern mer. Och att supera på en restaurang och se dem, som numera företråda Kameliadamen i Wien, skulle inge honom en osäglig avsky.

Men det vore att ta Arthur Schnitzler och hans förhållande till yttervärlden för ytligt, om man påstode att det bestämdes av hans intryck från en teatersalong, eller hans oundvikliga kollisioner med alla de förordningar

och inskränkningar, vari man igenkänner en ny samhällsordnings ofta naiva och vanmäktiga försök att skapa jämlikhet och toppa de träd, som växa för högt.

Ett stort lidande för varje människa är att icke förstå, icke älska den tid, vari man lever. Detta lidande kan övervinnas antingen genom att tränga fram till förstående genom att medvetet sälla sig till den dådlystna oppositionen som vill ersätta det bestående med något nytt, eller genom att fly till en metafysisk övervärld.

Ingendera av dessa vägar till övervinnelse har Arthur Schnitzler, så vitt man kan döma, valt att gå. För en diktare måste detta betyda kortslutning på ledningen, ett avbrott i produktionen, dubbelt träffad är han alltså.

Därför gör också Arthur Schnitzler intryck av att vara en olycklig människa trots allt det som många skulle avundas honom: ett europeiskt rykte, ett förfinat hem, en familjekrets, som icke brutits av kriget.

*

Österrikaren Anton Wildgans har skrivit ett drama "Armut" om fattigdomens problem, på Burgteatern uppföres nu Werfels drama "Die Troerinnen", de besegrades apoteos.

Schnitzler kan icke, vill inte gripa och dikteriskt tillgodogöra det stoff som ligger i tiden. Det är nu månader sedan jag tillbragte en eftermiddag med honom. Ur mitt samtal med Schnitzler minns jag ett par repliker. Jag hade sagt något, om att vi vadade upp till halset i tragedier, varpå Schnitzler genast och med en viss skärpa i sin annars så förbindliga röst svarade: svält är ingen tragedi. Man kan inte göra ett drama om en tom mage.

Schnitzler har i leda för nuet flytt tillbaka i historien. Strindberg, Shakespeare, Schiller däremot begagnade helst det historiska stoffet som ett käril, vilket de fyllde med sin egen tids innehåll. Förr eller senare måste Schnitzler göra detsamma, om han vill uppleva en ny fas som diktare.

Schnitzlers skildringar från Wien ha redan det extra värde som förlänas en vacker gravyr, då den byggnad rives, som den föreställer. De spanna icke över hela den värld, som det döende kejsardömets huvudstad utgjorde omkring sekelskiftet, där ligger över dem ingen föraningens skugga. De ge egentligen blott ett avsnitt, skildra mest sådana intellektuella kretsars liv, som var befriat från arbete och vardagliga näringsbekymmer. Främlingen som endast känner det nuvarande bisarra tragiska Wien, det nya republikanska Wien — kan läsa Schnitzlers böcker, så som han går och ser de hus där Beethoven, Schubert eller Grillparzer bodde, för att levandegöra dragen av det förgångnas arbete.

verklig anspråkslöshet, förmågan att kunna tråda tillbaka för den, som har skapat konstverket. Denna beundrande anspråkslöshet ha alla de bästa konstnärer haft gemensam. Wilhelmina Neruda besatt den till fullkomlighet.

*

Jag har det intrycket, att köpenhamnarne intressera sig mycket för instrumentalmusik; mycket mera än stockholmarne.

Under de senare åren har det blivit bättre, men på det hela taget kan man tryggt säga, att svenskarnas huvudsakliga musikintresse är glädjen över sång. Det beror nog i någon mån på, att det finns så många utmärkta

sångroster i Sverige, ja, det är sällsynt, att träffa en person, som inte till en viss grad är begåvad med röst.

Men jag tror dock, att musikkulturen står högre i Danmark än i Sverige. Bland annat är det mycket mera allmänt, att det utföres god pianomusik i hemmen, och att folk hör på den. I sällskapslivet i Sverige är det ännu den i dag dåligt bevänt med den saken.

Manuskript, som önskas returnerade torde alltid åtföljas av porto.

Där tjänar pianomusiken oftast som ett akkompagnemang till samtalet, som blir ännu mer högröstat, när någon sätter sig att spela. Jag vill inte därmed säga, att svenskarna inte äro musikaliska. De ha stora musikaliska möjligheter liksom de på det hela taget, ha möjligheter till nästan allting. Det är en mycket rikt utrustad nation, vilket man i synnerhet märker genom att umgås med folket. Jag har ofta blivit i hög grad överraskad av, att finna geniala människor inom den klass, där det varken kunde vara fråga om bildning eller lärdom.

(Forts.)

PAHLSSONS
Teaterkonfekt och Dessertchoklader. Högfina kvalitéer.
Tillverkare:
A.-Bol. Carl P. Pahlssons Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

Bomullstyger = Möbeltyger = Gardiner
Prover på begäran. * * *
Precisera vad som önskas. * **Konstfliten, Göteborg.**

Carl Peter

Barmhärtighetsystem. Skiss av Ann-Margret Holmgren.

MADAME BISSONS PENSIONAT VID Quai S:t Michel i Paris rymde många kuriösa figurer från världens alla hörn. Där fanns den tjocka spanskan med ögon som utbrunna vulkaner och händer som vetebullar, späckade med gnistrande ädelstenar. Hennes dag tillbringades under gäspningar mestadels vid fönstret där hon iakttog gatulivet. Först på kvällen vaknade hennes livsandar vid spelbordet där hon var outtröttlig i bridgespel under väntan på att hennes lättfotade make skulle komma tillbaka med skvaller och nytt från sin aftonvisit i den stora staden, dit hon var för maklig att själv bege sig. Och där fanns den gamla österrikiska målaren, hon som i trettio år dagligen hade suttit i Louvre-galleriet och andaktsfullt kopierat Rubens' mulliga små barnkroppar till ringa ersättning för de levande och varma små väsen hon en gång drömde om att få äga. Och den magra lilla Sorbonnestudentskan från Polen, som med tyst förakt betraktade sina okunniga och lättjefulla medsystrar i pensionskretsen och aldrig nedlät sig till samtal med någon annan än den eldige och skroderande mexikanaren med de stora juvelknapparna i skjortbröset, allas bête noire, som mokade gräl och förvandlade hela salongen till en kokande gryta så fort han stack dit sin näsa.

Med honom var den belästa damen road att slå sig i dispyt för att grundligt kunna stuka och förlöjliga honom med sin dräpande kvickhet när tillfälle gavs. Då applåderade sällskapet medan den narraktige mexikanaren slokörad drog sig tillbaka. Men likafullt flöt han i själva verket på sätt och vis ovanpå, tack vare sina konfektaskar och sina millioner som i den livliga pensionatsfantasi växte till milliarder, vilka, när allt kom till allt, kastade ett visst förgyllande skimmer över den mörkhyade, krokbenta fulingen.

Madame Bisson hade förutom pensionatets stora rum även några små miserabla kyffen åt gården som hyrdes ut till mindre bemedlat så kallat herrskapsfolk, som inte hade råd att inackordera sig. I ett av dem bodde pensionatets dagliga samtalsämne, monsieur Jules, föremålet för fantasifulle gissningar och bitande sarkasmer. Han gick under benämningen girigbuken, fastän ingen egentligen hade uttrassakat om han var stormrik eller utfattig — ettdera måste vara fallet. Visserligen var han klädd som ett försummat fattighjon, men det fanns tecken som tydde på att han var rik.

Eller hur skulle man annars kunna förklara att han t. ex. var den mest punktliga hyresbetalare? På slaget 10, den sista i var månad, knackade han på dörren till Madames kontor och lade pengarna på bordet. Det hände någon gång att hyran erlades i guldmynt, vilket var särskilt anmärkningsvärt med hänsyn till det mystiska, stora och synbarligen mycket tunga skrinet som Monsieur Jules alltid bar med sig i en blå lärftpåse, när han gick ut en gång om dagen för att äta sin middag. Och han hade skrinet med sig i sängen också när han sov, det hade man kommit underfund med genom att kika genom nyckelhålet en kväll då Monsieur Jules hade glömt att stoppa in den vanliga papperstussen.

När Monsieur Jules hade något ärende in till pensionatet såsom att betala hyran eller att be om en kopp varm mjölk eller dylikt för att tina upp sina frusna lemmar en kall vinterdag i det oeldade rummet, då band han ett starkt segelgarnssnöre i låsvredet på sin dörr och släpade så snöret med sig genom trappor-

na för att vara viss om att ingen kunde röra vid låset utan att han märkte det. Denna försiktighetsåtgärd hade emellertid den olägenheten att folk som snubblade på näsan över snöret blevo fasant och grälade på Madame som inte gjorde sig av med sin besynnerliga hyresgäst.

Madame gjorde tusen ursäkter, förkorsade sig också och slog sig för sitt breda och yppiga bröst under försäkran att hon var förtrivlad, men det var allt hon gjorde, ty hon var ingalunda benägen att avstå från Monsieur Jules. Skälet härtill var varken hennes hjärtas godhet eller den värdefulla omständigheten att han utgjorde en aldrig sinande källa till munterhet i hennes pensionat, nej hon hade en hemlig beräkning beträffande sin hyresgäst som hon inte anförtrodde åt någon.

En mystifierande händelse hade nämligen inträffat kort efter att Monsieur Jules för femton år sedan flyttade in i det usla lilla rummet. Madame hade mottagit ett brev på elegantaste papper med grevlig krona, innehållande ett meddelande från en som undertecknade sig blott "Comtesse" med begäran att om den herre som kallar sig Monsieur Jules skulle bli sjuk eller dö, hon då genast måtte bli underrättad under adress portvakten n:o 20 avenue des Champs Elysées. Madame skulle vara förvissad om rikelig vedergällning för allt vad hon godhetsfullt ville göra för den originelle gamle mannen. Discretion vis à vis brevet önskades.

Madame vädrade således att här kunde vara något att vinna. Under alla omständigheter hade hon ingen anledning till missnöje med en stackars driftkucku som betalade bra för sin skrubb som han själv städade oklanderligt. Hon hade verkligen inte lust att säga upp honom, utan slog dövörat till för klagomålen.

En dag syntes Monsieur Jules ej till vid den tid då han alltid gick ut. Nästa dag inte heller. Då knackade Madame på hans dörr utan att få svar. När inte ens de starkaste bultningar hade någon effekt, skickade hon bud efter en smed som öppnade dörren. Monsieur Jules låg då medvetslös i sin säng med skrinet under armen. Pensionsgäster som hade alarmerats av bullret kommo rusande för att bevittna den sällsamma situationen. De trängdes för att med egna ögon få se det berömda skrinet, som befanns vara ett vackert ebenholzskrin.

Madame avsånde ett telegram, "un petit bleu", till Comtessen och fick genast svar. Den sjuke skulle avhämtas i ambulansvagn av en sköterska och rummet skulle tillsvidare stå för Monsieur Jules' räkning.

En ung och vacker barmhärtighetssystemer infann sig, klädd i bländvitt dok. Hon åtföljdes av en livréklädd dräng som jämte henne bar ned den sjuke och hans skrin under tillopp av husets nyfikna invånare som ojade sig. Och händelsen utgjorde sedan samtalsämnet inom pensionatet under en veckas tid.

*

Monsieur Jules hade vaknat upp ur sin dvala. Solen sken in i det vackra rummet på sjukhemmet. Den strök över den blommande azalean som stod i fönstret och gick vidare till den sjukes vita bädd och till syster Yvones vingliknande dok som upplyste hennes fina lilla ansikte. Hon höll den sjuke i hand, lycklig åt att han hade öppnat ögonen och kunde tala.

— Grevnen har sovit gott — riktigt gott?

— Ja, riktigt gott. Men jag har haft en

styggt dröm. Jag drömde att jag hade sålt mitt kära Chateau Savarenne. Så dumt man kan drömma! Men, gud ske lov, nu ligger jag ju i min egen mjuka säng igen. Eller hur?

— Ja visst, ja visst, er egen goda säng.

— Men vem är du, mitt vackra barn? Jag känner inte igen dig. Jag ser så illa. Är du min hustru eller min trolovade eller kanske min dotter? Jag har längtat så efter dem alla i hela mitt liv. Vilken av dem är du egentligen?

— Jag är syster Yvonne och vill så gärna vara den dotter som greven har längtat efter.

— Du är mycket artig, min flicka, som titulerar din far greve — det är också hans rättmätiga titel, men du får gärna säga min far eller min vän — hur du vill.

Den sjuke såg sig omkring med famlande blick.

— Jag förstår inte, jag känner inte riktigt igen mitt sovrum. Jag saknar det stora porträttet av min höge stamfar, han som var — vad heter det nu igen — mar — mar —

— Maréchal kanske?

— Ja visst, maréchal de France, så var det. Du gissar alldeles rätt. Det borde jag också ha blivit, men Gud ville annorlunda. Vad var det jag blev? Kan du minnas det?

Syster Yvonne skrattade klingande glatt.

— Grevnen blev min kära patient.

— Patient, säger du. Är jag sjuk?

— Ja, men ingenting farligt. Nu vill väl greven ha en kopp kaffe — inte sant?

— Ja, du läser mina tankar — en kopp kaffe skulle smaka förträffligt.

Syster Yvonne skyndade ut, och greven slöt sina ögon. Ingen som sett den till det yttre så förfallne Monsieur Jules hade kunnat ana att han var samme man som den prydliga greven som låg här, omsorgsfullt kammad och borstad, med husarkrokar framför öronen, väl rakad och med mustacherna spetsigt vridna à la Napoleon den tredje, klädd i en förstklassig nattdräkt och med en guldkedja om halsen, på vilken nyckeln till hans skrin hängde.

Metamorfosen var syster Yvones verk och guldkedjan var hennes egen konfirmationskedja som hon hade utbytt mot det svarta bomullsband som suttit kring Monsieur Jules' hals.

Syster Yvonne hade genast fattat kärlek till den hjälplöse gamle mannen och funnit sin glädje i att fiffa upp honom till oigenkänlighet under väntan på det uppvaknande som doktorn hade förebådat. Skrinet hade hon ställt på nattduksbordet för att det skulle vara det första han såg, när han återfick medvetandet, och bredvid det ett glas tulpaner i friska färger.

Comtessen hade uppsökt syster Yvonne och redogjort för Monsieur Jules' förflutna. Han var Comtessens bror och hade blivit en smula rubbad av grämseln över att ha nödgats sälja familjens gamla gods efter ett par missväxtår. Han tålde ej se sina anhöriga efter det. Han hade beslutat att ej träffa dem förrän han hade återupprättat familjens ära genom att köpa tillbaka egendomen. Därför sparade han var sou han kunde av sina stora räntor, som eljes kunde ha medgivit den ogifte mannen att leva ganska högt. Det var en idé — en fix idé. Syster borde nu veta allt detta för att förstå honom, hade hon sagt.

Nu gick syster Yvonne och tänkte på vad hon hade hört medan hon gjorde i ordning frukosten. Hon dukade brickan så nätt hon kunde med sin egen lilla kaffeservis, som

Äkta Spets- & Sidendepôt

LINNÉGATAN 38

A. T. 19700.

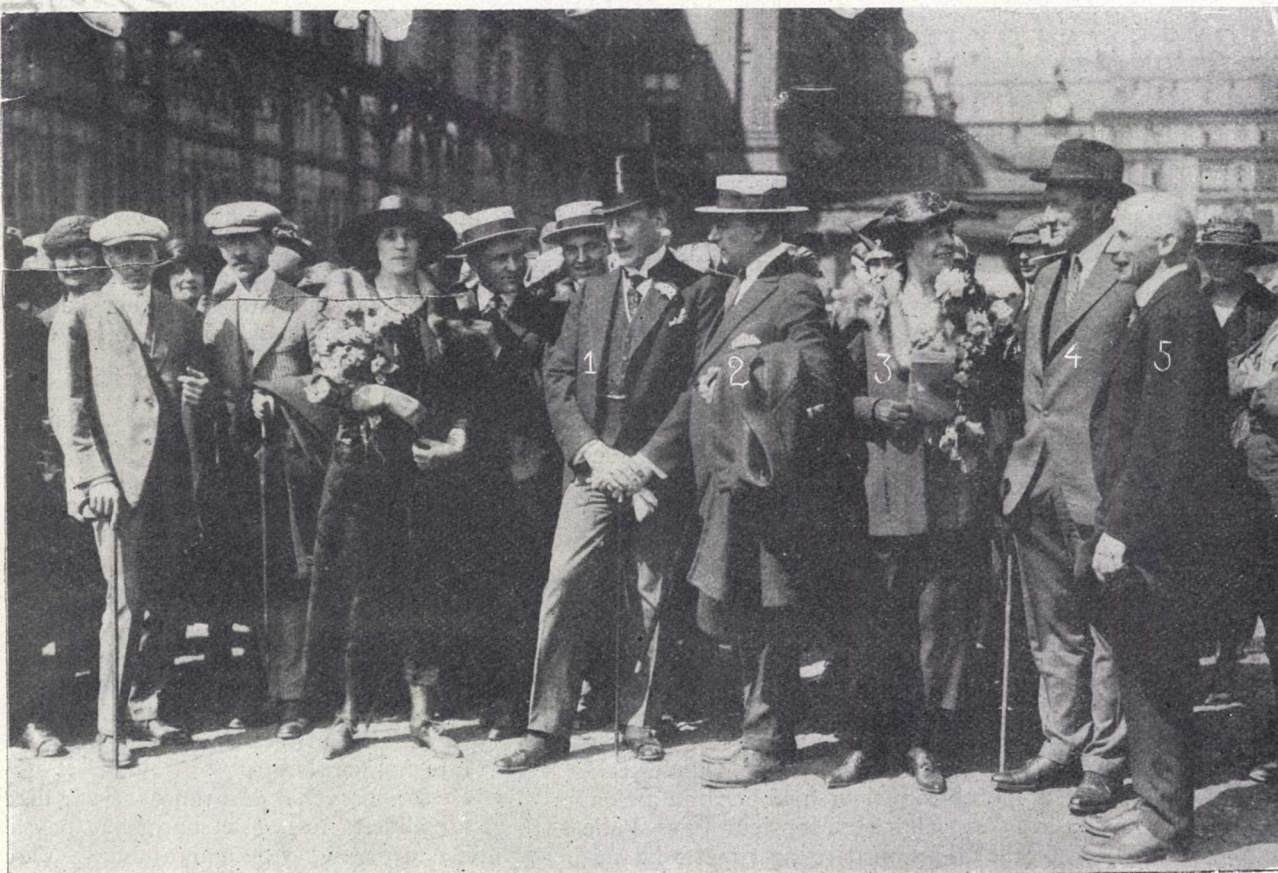
2 tr. HISS.

Räk. O. 436.

Nyheter i Handbroderade Blusar,

Rober, Underkläder m. m. från Italien.

Chicagokören vid ankomsten till Stockholm. 1. Legationsrådet Ekstrand. 2. Mr E. Nelson. 3. Mrs Jennie Peterson. 4. Dr Leech. 5. Professor John Hillberg. — Pressfotobyrå.

hon hade fått av en patient och tog fram en söt liten silverkorg till brödet. Hon lade en blomma invid kopen och gick in med den prydliga brickan.

— Här kommer kaffet. Det blir bestämt uppfriskande.

Hon sköt fram det lilla sjukbordet över sängen.

Greven stirrade på den läckra anrättningen. Syster Yvonne bröt nu en bit av det knastrande, färska brödet, bredde på smör och matade den sjuke. När det gick trögt med ätningen, hittade hon på att det var små fåglar som ville flyga in i hans mun och det roade honom.

— Kvivitt, här kommer en den sötaste lilla fågel flygande. Så — nu slapp han in.

— Ack, de kära små fåglarna. Minns du när vi gick i Tuileritrdgården och matade dem med brödsmlur?

Greven tvärtystnade och såg forskande på syster Yvonne.

— Jag förstår inte rätt — är du min dotter, sa du?

— Ja visst, min far. Passa på nu — nu kommer en fågel igen. Så — det var den sista.

Med lätt hand torkade hon den sjukens mun med den lilla spetsprydda serveten och bar ut brickan.

— Min dotter är en liten gudsängel — och

så vacker — så vita händer hon har — och så lätt hon går — alldeles som en hind — jag har heder av min dotter, jollrade den sjuke.

Plötsligt reste han sig upp. — Var är jag? Är jag verkligen hemma? Han grep oroligt efter ringlocken och ringde häftigt.

Syster Yvonne kom genast.

— Vad står på?

— Säg till om calèchen och de bruna — jag vill ut och åka. Det är för kvavt härinne. Men fort, fort! Säg att Jean ska skynda sig. Greven har bråttom.

— Ja, jag ska säga att greven har mycket bråttom. Och hon sprang mot dörren och kom strax tillbaka med en mössa och ett par handskar.

— Skynda dig min stumpa och kläd på mig fort! Du vet att jag tycker aldrig om att låta hästarna vänta.

— Nej naturligtvis. Hon började träda på den sjuke handskarna med mycken omsorg. Så satte hon på honom mössan och drog ner den så att den skyggade för ögonen.

— Nu åker vi i väg, men det är bäst att blunda för det går så fort.

— Ja, fort, fort, upprepade den sjuke, slöt ögonen och insomnade genast stilla och djupt.

Syster Yvonne stod länge och såg på honom. Han hade ett så lyckligt uttryck i sitt ansikte.

— Nu åker han efter sina eldiga springare, tänkte hon och log sitt ömmaste leende.

*

Med tiden blev verkligheten allt mindre och mindre till för greve Jules. Han levde uteslutande i fantasiens värld.

CRÈME DE CHOLEPALMINE

Antiseptiskt hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber å Kr. 1.50 och 80 öre.

IDUNS PRENUMERATIONS-PRIS:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:
Helt år Kr. 16:—
Halvt år » 8:25
Kvartal » 4:25
4:de kvartalet » 5:—

IDUNS ANNONSPRIS:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre eft. text. | Utländska annonser:
45 öre å textside. | 45 öre efter text., 50 öre
20 % förhöjning för å textside, 20 % förh.
särskild begärd plats. | för särsk. begärd plats.

Diplomaterna

1. o. 2. Ankomsten till Rättvik. 3. Hos artisten Ankar-crona på Holen i Tällberg. 4. Hos professor Mittag-Leffler i Tällberg.

Då blir ju fängelset ett paradiset. Men vet du också, att resan är mycket lång?

— Ja visst — så mycket bättre. Då får vi länge se på de höga vågorna som bryta sig i vita, fräsande kammar. Och vi får höra havets brus och stormfågels rop, och vi får se solen sjunka ner i böljorna och stjärnorna stiga upp på den mörka himmeln. Å, vilken härlig resa!

— Ja, du har rätt, en härlig resa. Ensam med dig! Du och jag — jag och du —! Men vakten?

— Ack, ingen vakt behövs, min kejsare, när jag är med. Och så läser vi vårt Pater noster, så går resan lyckligt.

Hon tog sitt radband som hängde vid skärpet och lade det i den sjukes hand, och förde kulorna mellan hans fingrar, medan hon andaktsfullt läste: Pater noster qui est in coelis —

Den sjuke slöt ögonen och rörde läpparna i takt med syster Yvones ord.

Syster Yvonne vänjde sig så att leva med i den sjukes fantasivärld att den småningom också för henne blev ett slags verklighet. Den sjuke omdanades till den trolovade hon hade drömt om, innan hon avgav sitt löfte att leva ogift. Och hon var hans allt — just så som hon också hade drömt om. De hade roligt var stund de voro samman. De pratade och skämtade och skrattade, och det var ingen mätta på deras tokroliga idéer.

— Du gör mig till poet, sade greven en dag.

besöka Dalarna.

I mitten professor Mittag-Leffler med fru samt friherrinnan Palmstierna.

— Carl Stålberg
j:r foto.

— Ack jo, naturligtvis! Jag glömde att ni är Victor Hugo, den store Victor Hugo!

— Hur kan man glömma sådant, mitt barn. Tag hit papper och penna! Jag känner dikten välla fram som en ström. Men fort, fort! Giv mig pennan!

Syster Yvonne rusade efter det begärda och en skrivportfölj.

Den sjuke for med pennan hit och dit över papperet i allehanda krumelurer och bad sedan syster Yvonne att läsa dikten högt, och hon läste med klar och varm stämma en kärleksdikt av Verhaaren, som hon bar i sitt innersta:

Je méritais si peu la
merveilleuse joie
De voir tes pieds illuminer
ma voie,
Que j'en reste tremblant
encore et presque en pleurs.

— Nå väl min lilla, vet Victor Hugo vad kärlek är, eller vet han det inte? Är jag en diktare eller är jag inte en diktare?

frågade den sjuke och knackade sig i pannan.

— En diktare, en stor diktare, en verklig mästare. Ni vet som ingen vad kärlek är. Syster Yvonne började sig ned och kysste hans hand.

— Rätt så, mitt barn! Den hand som har nedskrivit denna dikt förtjänar att kyssas. Jag vill skriva ännu en dikt. Giv mig papperet! Han ritade ånyo några streck och räckte dem

(Forts. sid. 482.)

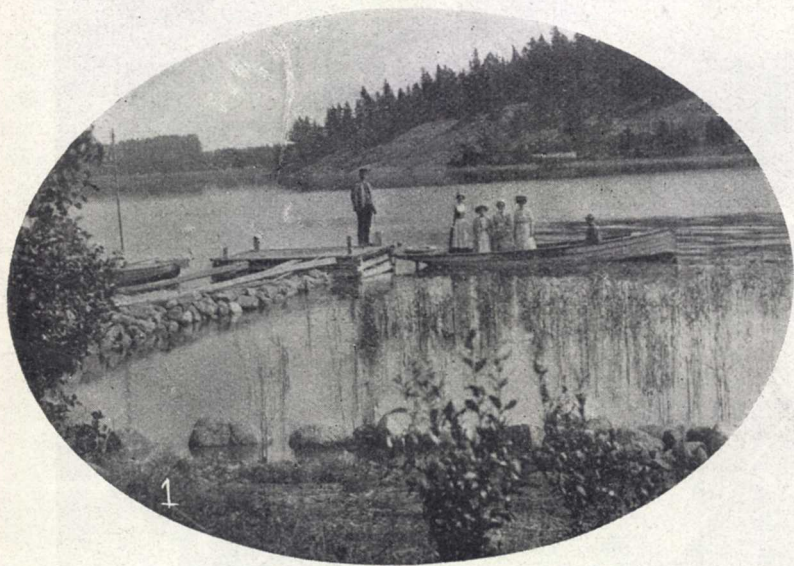
— Och mig har ni gjort till poetissa, svarade hon.

— Vi ska ge ut en diktsamling tillsammans — inte sant?

— Ja, det gör vi. Men hur ska vi få en förläggare?

— Förläggare! Och det kan du fråga? Tror du inte att Paris' alla förläggare ska slåss om att få ge ut Victor Hugos och hans älskades dikter?

Åland och ålänningar. — Några

ÅLÄNNINGARNA TYCKAS ÄGA ALL DEN SJÄLVSTÄNDIGHETSKÄNSLA och den seghet, som lätt kommer att prägla ett öfolk, vilket generation efter generation i frihet odlat sin mark och befarit främmande hav. Det ryska herradömet gav dem en hård skola, och nu ha de på egen hand börjat sin sega kamp.

Vi skola ej här gå in på denna strid, som våra läsare i Sverige och Finland så väl känna genom dagspressen, utan nöja oss med att genom en del bilder ge en föreställning om åländska folktyper och denna åländska natur, vilken till en del klippig och vild och till en del bördig och idyllisk har en så utpräglad svensk-nordisk karaktär.

Ett av våra porträtt visar en av de nuvarande ledarna, ordföranden i landstinget, bonden *August Karlsson* — "bonde" kalla sig helst alla dessa åländska bondehövdingar, även om deras hemman äro väl så ansenliga. Vidare se vi den häktade redaktör *Sundbloms* hustru, fru *Hilda Sundblom*. Hon är van att under mannens bortvaro ensam sköta affärens och huset: under Bobrikoffs-tiden var re-

daktör *S.* landsförvist i 1½ år. Och så bondeledaren *Johannes Eriksson* (den av de tre deputationsledarna, som hade kommit att stanna kvar i Stockholm och därigenom

1. *Sundbacka* vid *Bartsgårdasundet*. 2. *Haga kungsgård* och *jordbruksskola*. 3. Ett åländskt fartyg löper av stapeln. 4. Ryskt fästningsverk före demoleringen. 5 a. *August Karlsson*. 5 b. Den åländske bondeledaren *Johannes Eriksson*. 6. En bäck i *Ovanåker*. 7. Fru *Matilda Eriksson*. 7 b. Fru *Hilma Sundblom*. 8. Folkdräkter

bilder från de omtalade öarna.

undgick att bli inmanad i häkte) och hans hustru. Ingen, som talt med några av dessa åländska bondeledare och bondemän, kan annat än få det mest sympatiska intryck av dem och den bondekultur, de uppbära — de verka så lugnt tänkande, så sega och fasta, och samtidigt präglas deras utseende och väsen av det milda svårmodet hos den, som tynges av torvans möda och lever med havets ständiga växlingar.

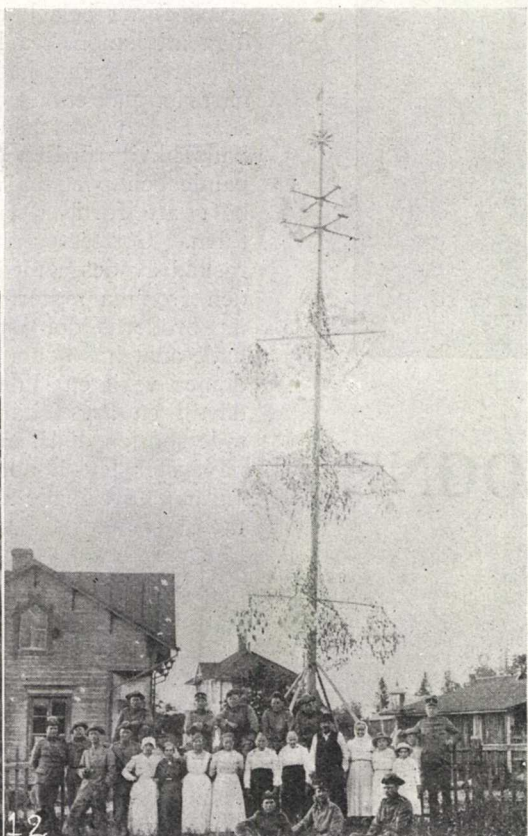
På de åländska öarna räknar man med 27.000 kyrkskrivna invånare — eller rättare, man räknar *inte* med så många, ty åtskilliga av dessa äro i Amerika eller på havet. Mariehamn är den enda staden på Åland och skulle väl för våra ögon te sig närmast som en by (när man på Åland talar om att "fara till stan", betyder det f. ö. att resa till Stockholm, och styr man kosan österut, säger man, att man "reser till Finland"). Till Mariehamn fara emellertid öarnas allmogemän och kvinnor för att göra sina uppköp och sedan kanske också titta in ett slag till redaktör Sundblom — ett slags "klockarfar som allting skall bestyra" — och hans

fru och höra hur det står till ute i stora världen. I dessa dagar är där nog många som gå i dörrarna hos fru Sundblom, som sitter ensam hemma — — — E. TH.

från Saltvik. 9. Den ihåliga eken vid Hammarland; rymmer 6 personer. 10. Skolbarn på skogsplantering. 11. Notfolk vid fiskläget Verkan. 12. Midsommarstång i Hammarland. 13. Johannes Erikssons gård i Bjerström. 14. Gammaldags torparstuga. 15. Kvarnboviken. 16. Fiskebodas vid Verkan.

(Forts. fr. sid. 479.)

till syster Yvonne, som läste vackert en hymn till jorden, till Frankrikes bördiga jord, där böljande vetefält ge brödet och svällande druvor vinet åt ett strävsamt folk som dyrkar den och älskar den.

— Jordan, ja till den ska vi alla återgå. Har du sett mina åkrar? Står inte grödan vacker i år? Jag har sällan sett den vackrare än i går när vi åkte kring ägorna.

— Nej, den var vackrare än nånsin.

— Vi ska göra en åktur igen i lilla korgvagnen som är så lätt att stiga upp i. Säg till om den strax!

Och igen upprepades påklädningen med mössa och handskar.

På detta sätt gingo dagar och månader och år i ömsesidig glädje och tillfredsställelse. Inga hinder i tid eller rum störde den sjukes fantasi och syster Yvonne var alltid lika villig att följa med på dess flykt. De voro lyckliga som lekande barn de två när de hade timrat upp ett nytt och fagert luftslott på någon okänd del av jordklotet.

*

Så en dag var greven ej längre hågad varken för att resa eller att dikta. Syster Yvonne's alla försök att sätta hans fantasi i rörelse voro förgäves. Hon såg bekymrad på honom. Han hade fått ett främmande uttryck. Dragen hade liksom slappnat. Han började andas så ojämnt och tungt. Hon blev förskräckt och sände bud till doktorn att komma så fort som möjligt och låt hämta in vin.

— Vill greven ha litet vin och vatten? Det livar upp, tag en sked — det är gott!

Den sjuke ruskade på huvudet.

— Jag vill ingenting annat ha i världen än dig, mitt barn, sade han och räckte henne handen. Hon tog den och höll den mellan sina. Den var så kall — hon försökte att värma den med sin värme. Hon ville inte tro att det var dödens kyla. Det kändes plötsligt som skulle även hennes liv slockna med hans. Han hade blivit hennes allt, liksom hon var hans.

Den sjuke såg på henne med bedjande blickar.

— Du — du — du — viskade han.

— Jag är här hos er, sade hon och tryckte

båda hans händer. Då drog han en djup suck, en enda, och livet hade flytt.

— Min älskade, utropade syster Yvonne och omslöt hans huvud med sina händer. I vild förtvivlan och hänförelse kysste hon hans ögon och panna och kinder och smekte den döde medan hennes tårar strömmade ner över hans ansikte.

Så sjönk hon på knä vid hans säng och bad — Heliga Guds moder, tag oss båda i din famn! Förbarma dig över din ensamma dotter som längtar att också få träda in i Guds boningar. Låt mig få följa honom i döden!

Hon förmådde ej längre att be — hon låg liksom förstenad och förstummad. Allting var borta för hennes medvetande, tills hon väcktes av en knackning på dörren. Hon reste sig och gick emot doktorn.

— Var slutet lugnt? frågade han med en blick på den döde.

— Ja, det var fridfullt.

Doktorn skrev dödsattesten som han lämnade till syster Yvonne och uttryckte sin beundran för hennes tålmod med en så pjollrig patient, som måste ha varit en tung börda.

— Börda! Han! Ack nej, herr doktor — tvärtom, han gjorde livet så ljusst för mig som aldrig förr.

Doktorn stirrade förbluffad på henne och tänkte att barmhärtighets systrar äro ett underligt släkte, ej lika andra, deras känslor äro ofattliga. Han räckte henne handen och gick.

*

Greve Jules de Savarenes begravning firades med pomp och ståt. Kyrkan var helt klädd med svarta kläden, beströdda med den dödes initialer och grevlig krona i silver. Eklärerungen var rik och officianterna voro många. Intet saknades som åt den närvarande talrika publiken kunde förläna intrycket av att greve de Savarenne måtte ha varit en betydande man när en sådan ståt utvecklades vid hans hädanfärd.

Även Madame Bisson och alla hennes pensionatsgäster hade infunnit sig och fällde tårar. Vilken märkvärdig person hade ändå inte Monsieur Jules varit! Han kunde ha levat i överflöd, men valde det största armod för att kunna nå det stora målet att återbörda det magnifika godset! Tidningarna hade i sina nekrologer utvecklat storheten hos denne, den siste manliga ättlingen av en urgammal släkt som hade ägt så många illustra män. Hans forna belackare voro nu plötsligt färdiga att kanonisera honom.

Syster Yvonne hade fått sin plats i kyrkan närmast släkten. Comtessen ville hedra den som hade vårdat hennes bror så ömt och hon hade blivit rörd av allt det vackra och gripande och poetiska som syster Yvonne hade haft att förtälja från den långa sjukdomstiden. Comtessen hade blivit alldeles överraskad av dessa meddelanden, och trodde att den fromma systemen hade lockat fram något ur broderns doldaste inre, som ingen förut hade anat hos honom, han som alltifrån barn domen varit en sluten och kall enstöring och därtill en arg fritänkare, vilket hon betraktade som en dödssynd. Nu hade kanske denna syster lett honom till himmelrikets port! Ja, hon förtjänade sannerligen att hedras och tackas — —

*

Greve Jules de Savarenes stoft sänktes i familjegraven på Père La Chaise som det anstod den förnämne mannen. En knäböjande ängel vaktar graven och räcker fram en skål som oftast är fylld av blommor.

På Allhelgonadag och på hans dödsdag kan man vara viss om att se syster Yvonne styra sina lätta steg dit, lastad med blommor och kransar för att smycka graven. Men innan

HYLIN'S EAU DE COLOGNE "E·d·C"

har en utsökt frisk, behaglig och varaktig doft och verkar styrkande på nerver och hud. Den exklusiva damvärldens favorit-Eau de Cologne. Köp en flaska på prov. E·d·C· säljes överallt.

Ingen gedigen bosättning utan

**DUN
TÄCKEN**

Högsta komfort.
Idealet för all säng-
beklädning.

J. SVENSSON & BOURGHARDT
SPECIALFABRIK - VINSLÖV.

Katalog
på
begäran.

Rikstel.
20 &
121.

STEINWAY
Salamagenfuri Steinway & Sons
Sundholms Pianomagasin
Gästgöregatan 38, Stockholm.

Gyllenhammar
Mafre-Gryn, Mafre-Mjöl, Mafre-Must
För bleka, blodfattiga barn.

OBS! Gyllenhammars pak. Mafre-
must för klena personer och barn.

Goldwyn
TAND-CREAM

A.-B. De Förenade Kemiska Fabriken, Stockholm

Den nya
apptitsretaren
SAVORA

Delikat
smak
Delikat
arom

För
KÖTT,
VILT,
m.m.

Erhålls hos första klass specialhandlare.
Ensamagenter för Sverige, GUST. F.
BRATT & CO., Göteborg.

PARAMINT
PASTILLER
FÖRORDAS AV LÄKARE.
vid sjukdomar i munhåla och svalg.
Effektivt skydd mot smitta vid
epidemier.
SÄLJAS ÖVERALLT
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

hon gåt dit, har hon sirat grevens porträtt
på väggen med en guirland av förgät-mig-
ej och tänd den lilla oljelampan framför
maddonabilden i sitt rum.

Ofta går syster Yvonne in i närmaste kyrka
och ber för den dödes själ och tänder ett ljus
framför det lilla altaret med jungfru Maria
och barnet.

Med åren har greve de Savarenne omgestal-
tats för hennes medvetande. Han har blivit
en ung man som dött en för tidig död, till
sorg och saknad. Han hade gjort hennes liv
rikt och hon välsignade hans minne, som hon
formar efter sitt hjärtas önskan.

— Vi fick ju äga varann i tre hela år?
Skulle jag då klaga, tänker hon och tackar
Gud för hans stora nåd att ha skänkt henne
dessa år av oändlig lycka. Och hon ber den
allsmäktige var dag att låta dem mötas och
återförenas för alltid.

Syster Yvonne ser aldrig bedrövad ut —
tvärtom, hon ser lycklig och glad ut. Det ut-
gör allas förundran som se henne, hur den
som bara lever bland sjuka och lidande kan
ha ett så muntert och livgivande väsen. Hon
är en ren hugsvalelse för sina patienter. Hela
sjukhemmet har blivit berömt för den under-
bara systemens skull, som med sitt hjärtas troll-
spö kan förvandla dödens mörka skuggor till
ljusa och lockande bilder.

Ingen som har sett syster Yvonne kan nån-
sin glömma henne och hur hennes stora ögon
stråla av värme och glittra av glädje. Att hon
bär på en stor och omistlig lycka, det kan var
och en se, utan att höra hennes historia.

Svenska Chicago- kören

har låtit mycket tala om sig i dessa dagar; deras
sångarfärd genom det gamla fosterlandet är vorden
ett segertåg med hyllningar av höggradig entusiasm
från publik och kritik. Helt naturligt därför att
den stora konserten i huvudstaden skulle fylla
Auditoriums rotunda till sista plats.

Vad som genast kunde konstateras var körens
förträffliga samsjuningning och ej mindre dess för-
måga av de finaste nyanser. Orlando di Lassos
Ekosång med de subtilt framandade ekoklangerna
blev därför ett av det rikliga programmets bästa
nummer. De rent svenska kompositionerna av Pe-
tersen-Berger och August Söderman, såsom Juni-
natt och Jungfrun gick åt lunden, vidare norrmanen
Griegs Mens jeg venter sjöngos med innerlighet i
uttrycket och pregnant stämföring. Men vad som
avgjort saknades i denna stora blandade kör var
mansstämmornas pondus. Basar och tenorer gjorde
sig ingen gång gällande, sopranrösterna bokstaveligen
suddade ut dem, feminiserade hela programmet.

Därför blev Heidenstam-Stenhammars Sverige
icke det mörka furusausande landet uppe under pol-
cirkeln utan ett blekt slättlandskap, där ingen
horisont djupnade av minne och saga.

De amerikanska kompositionerna bjödo på en del
övertäckningar såväl i fråga om melodi som ryt-
mik, snuddade både vid varietén och söndagssko-
lan såsom uttryck för nationell egenart. Vid en
konsert med konstnärliga anspråk verkade det onek-
ligen komiskt att bli erinrad om niggersång. Men
Amerika är ju de stora motsatsernas land, och kö-
ren var som sagt förträffligt disciplinerad.

Herr Gustav Holmqvist sjöng med bravur Pe-
tersen-Bergers Höstsång till Heidenstams tändande
text och fröken Swansson Ver Haar, körens be-
römda skönhet, föredrog glänsande en operaaria av
Saint-Saëns, som kunde varit roligare.

Sist kom Union and Liberty, en pompös hyllning
till stjärnbaneret och republiken, varefter det blev
åhörarskarans tur att i frenetiska applåder tacka
sångkören för aftenens njutning.

ARIEL.

**GAHNS
SPLENDID**

**GER
GLÄNSANDE
RESULTAT**

NYTT!

**MUSTADS
IRIS**

Smörblandat margarin

Prova och jämför med mejerismör.

Bjud Edra vänner på
**THULE
CACAO**

A. B. FÖRENADE CHOKLADFABR. STHLM.

BOSÄTTNINGSSARTIKLAR

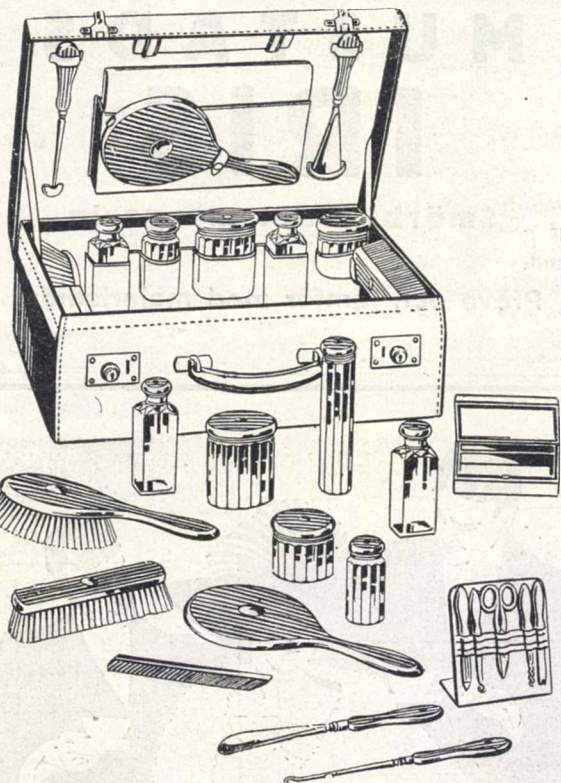
WIKMAN & WIKLUND

FLEMMINGGATAN 17, STOCKHOLM

Telefoner: Namnanrop

DÄLIG, felaktigt sammansatt skokräm är sämre än ingen, ty den förstör lädret. Begär uttryckligen VIKING och tag ingen annan.

SAFFIAN RESNECESSAIRE FÖR DAMER

45 cm. resnecessaireväska i saffian för damer, inredd med komplett utrustning av vackra toalett-tillbehör i maskindrivet Sterlingsilver. Komplet med överdrag £ 45—0—0.

Kunder, som göra beställning per post garanteras samma tillfredsställelse med köpet som vid personligt besök. Illustrerad katalog per post franko.

MAPPIN & WEBB

158-162 OXFORD ST. W.1. 172. REGENT ST. W.1

2 QUEEN VICTORIA ST. E.C.4.

LONDON, ENGLAND.

Representanter:
GULDSMEDSBOLAGET I STOCKHOLM
Regeringsgatan 1

Löftets land.

Berättelse av HILDUR DIXELIUS-BRETTNER.

(Forts.)

SARA ALELIA VAR NU VISS OM, att han ingenting visste. Det var inte att miss-taga sig på Albin.

Kylan hade slagit sig och det hade snöat det sista dygnet. Det hade varit lätt att finna Lydias spår i snön, om det inte snöat även nu på morgonen, ett tätt snöfall med stora flingor. Sara Alelia gick fram över gården och lyste med hornlyktan. Men inte ett spår var att se, den nyfallna snön låg som ett vitt duntäcke över vägen.

"Visst har hon gått neråt, då hon har tagit allt sitt med sig", sade Sara Alelia.

"Hon har väl så", sade Albin, han gick tung bredvid henne. Så gick han ifrån henne mot stallet.

Sara Alelia stod ensam i tystnaden och snöfallet.

Snön som föll och utplånade alla spår — det blev åter för henne till Herrans hand. Hon skulle ej söka flickans spår, Herrans hand hade utplånat dem — hon skulle låta henne gå. Det sänkte sig frid över hennes sinne där hon stod, frid, som om hon kommit fram till det rätta.

Sen de ätit frukost, sade Albin, att han skulle fara ned till Skatböle, och få smitt under timmerstöttingarna.

Sara Alelia förstod varför han ville neråt, men hon sade ingenting. Inte heller då han på kvällen kom hem frågade hon något. Hon kände, att han var henne tacksam därför.

— Det var i början av juni det året, som Albin en dag frågade Sara Alelia om han inte kunde få bryta upp ett torp åt sig på Rombäcksvallen.

Albin rörde med detta vid en tanke, som länge legat hos Sara Alelia. Rombäcksvallen skulle kunna ge arbete åt många armar och bröd åt många munnar. Det var lika god jord som här och lika välsignat läge hela fjärdingsvägen bortöver åt öster. Hon tog Albin i hand och sade, att ville han börja odla upp åt sig så hade han hennes välsignelse till företaget och det skulle inte fattas att hon skulle stå honom bi så långt hon kunde. Hon sade också att hon för sommaren skulle skaffa sig en annan karl till hjälp, så att Albin fick ägna sig åt sitt. Men det var inte Albins mening, han skulle nog sköta både hennes och sitt. Det hastade inte med hans, det blev gjort vad som blev, menade han.

En kväll strax efter midsommar började Albin hugga skogen på Hundhuvudet — en kulle strax sydost om vallen. Sara Alelia stod på förstubron och lyssnade till hur yxan gick. Huggen ekade i den stilla luften.

XXX.

DET VAR DENNA HÖST SARA ALELIA på en resa ned till kyrkbyn på skogen mellan Skatböle och Rombäcksvallen mötte landshövdingen med följe.

Sara Alelia kom körande en dag på det första föret, då hon såg två skjutsar komma emot sig — var min tanka, då jag i en av männen i den främre skjutsen igenkände läns-mannen, att var väl nu rannsakingens dag kommen för det barnet, men var mitt sinne lugnt och utan räddhoga, då jag i den saken intet annat velat än den nådige Herren Jesus milda behag. Stannade jag min skjuts och frågade om herr kommissarien hade ärende till Rombäcksvallen. Sade kommissarien, att var han endast i herr landshövdingens höga följe. Hade då den herremannen som satt honom till höger stigit ut af slädan och kommit fram till mig och var det landshövdingen själf, och varder jag aldrig förglömmas det han

Mot myggbett

och andra insektsting, för fötternas vård vid ömhet, skoskav och hudlöshet, mot sårskador, utslag o. d.:

LAZAROL

och

LAZARIN

AXA

Havre-gryn
" mjöl
" must

Giv barn och sjuklingar det finaste av allt:

AXA HAVREMUST

A.B. FÖRENADE
PIANO & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG.

Flyglar, Pianon, Orglar från landets
förmästa fabriker. Försäljnings-
magasin. Stockholm: Drottningg.
28. Göteborg: Arkaden, Malmö:
Österg. 28. Norrköping: Drott-
ningg. 16. Gävle: N:s Kungsg. 26.

H. E. Ekströms
patenterade
Jästmjöl
välkänt sedan 45 år
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

SINGER

Syborismaskiner

Ferrin

Bästa järnmedel

utmärkt styrkande.
Föreskrives av många läkare.
Fås på apoteken.

Som en nödhjälj

när muskelarbete, gymnastik, massage och dietetiska föreskrifter inte hjälpa vid kronisk förstoppning, måste man använda avföringsmedel, skriver Professor med. Dokt. Pouleson i sin Lärobok i Farmakologi.

Tabletter och piller, sammansatta som Leo-Tabletter (milt verkande) och Leo-Filler (starkare verkande), kunna vid dylika tillfällen användas med stor fördel. De erh. på apoteken o. framst. av Aktiebolaget Leo i Hälsingborg.

**Fyrtornets
Fiskbullar
Kaviar
Sardiner**

RADHES ANJOVIS

i ostronsås, Kryddsill, Maljessill, Apilbiter, Vingasill, Rensad anjovis i dill, Skinn- och benfri ostronanjovis Levereras i bleckkär.
**A.-B. Sveriges Förnåde
Konservfabrike.**
GÖTEBORG Kungl. Hoflev.

Nerliens

REGERINGSGATAN
FRAMKALLAR
KOPIERAR
FÖRSTORAR

Främst i världen ställer vår nya,

patenterade
uppfinning
**ANGELICA-
ORGELARNE**
och med de
främsta stå våra erkänt förstklassiga
Pianon.
A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken.
Grund. 1865. Mästersamuelsg. 41. Sthlm.
Verkst. direktör: M. Th. Dahlström.

**EN KOPP
HULTMANS
RENA
CAGAO**

är det bästa
på hela dan!

sade mig många goda ord, att han hade velat besöka mig och se Rombäcksvallen. Vilde jag så vända åter, men ville landshöfdingen ej tillåta mig sådan omak, som han sade, men frågade han sig, derest han ej kunde få åka i min släda för återvägen, då vi så kunde få ett godt samtal. Var väl detta alltför stor ynnest af den höge herren, men stod han alltför fast dervid och körde vi så ifrån både länsman och domare och skrivare de där hade stor möda att vända på den alltför smala vägen.

— Sade herr landshöfdingen mig, det han var ute och färdades att se hvarest folket mest trängde till vägar i hans län. Sade jag, att var väl detta en välsignad gärning, men dristade jag mig i underdånighet anmärka, att var det ock angeläget det sådana lagar och författningar gäfvos att vägarna höllos farbara vinter och sommar, då exempel väl fanns på att höga myndigheter med mycken kostnad gifvit vägar men folket intet aktadt att hålla dem öppna. Sade jag ock huru tyngande den lagen fallit sig för lapparna här i landsdelen, att de med sina renar ha att göra vägtrampning många mil långt. Och att den trampningen stundom beordras dem å trakter där intet finnes att äta för renarna och dessa så ömkligen måste förgås.

Och frågade herr landshöfdingen mig ut om den trampningen och lyssnade med eftertanke till mina enfaldiga ord, att jag kände mig vid god förtröstan och rätt väl till mods. Väl säger Syrach, att då den ringe kommer ibland de mäktige, då är det lika såsom vildåsan kommer ihop med lejonet eller hunden med hyenan, men är väl ock den mäktiges sinnelag stundom täckeligt inför Gud i välvilja för den ringe och förgätenhet av sina förmåner.

Frågade herr landshöfdingen mig ock om utlagor till prest och kronan, derest jag fann dem alltför dryga. Sade jag att hade jag häröfver intet att beklaga mig, då min vilja var att tjäna höga öfverheten allt efter högsta förmögenheten.

Frågade herr landshöfdingen mig ock huru jag tänkte mig det med Erik Anton och den bokliga lärdomen. Sade jag, att trodde jag icke det låg all dygd uppå den bokliga lärdomen, men derest Erik Anton visade anlag till vetande, så blef väl ock råd i den delen. Berättade jag det jag visste, det min far då han var 11 år gammal ensam gått den fjorton mil långa vägen till Pite trivialskola endast medförande ett stycke fårbog samt ett skålpund smör och något bröd, det han hade inknutet i en handduk, men derutöfver intet mer än sin hug till vetande och ett sannfärdigt sinnelag. Och skulle Erik Anton bekomma den handduken, derest han en gång ville anträda den färden.

Sade herr landshöfdingen att ville han vara Erik Anton ett stöd derest han den tiden fanns i länet och derest han kom till Umeå. Fannt jag detta vara alltför stor nåd, det jag ock sade.

Sade mig herr landshöfdingen det han skulle kvarstanna i Skatböle till aftonen då byamännen skulle komma inför honom med sina meningar och önskemål. Hade han sitt kvarter hos Sjöbergs och var Segri aldrig förglömmades det jag kom uppåkande med landshöfdingen till förstubron. Rastade jag der en timmas tid och satt herr landshöfdingen hela tiden mig nära i höggunstigt samspråk. Och tog jag der modet till mig andragandes för honom Zachris i Taflekärr och hans förgiftiga handverk, väl vetandes, att derest jag ej talade så vardt det ock osagdt, då alla syntes mig i det stycket af fruktan mest som förtrollade.

(Forts.)

Läsaren behagade benäget observera att kapitlet XVI i Löftets land (Idun n:r 22) skall vara XXVI och att de följande kapitlen alltså bli XXVII o. s. v.

FALU- ÄTTIKA

— den bästa **konserverings-,
mat- och bords-ättika** som
finnes i marknaden —

tillverkas och försäljes i parti

av

Stora Kopparbergs Bergslags A.-Bol.
STOCKHOLM.

Barn med dålig mage

behöva en kraftig och sam-
tidigt lättsmält kost. Utmärkt
är det högt ansedda

TRADE MARK

NESTLE'S BARNMJÖL

som kokat i vatten giver en utmärkt föda. Om man använder NESTLËMJÖLET som tillsättning till mjölk, så gör det mjölken lättsmält och förebygger ofta de under sommaren så gängse mag- och tarmdiarrhéerna.

Löfmark & Haglunds
PIANO

ST. NYGATAN 55, MALMÖ.
Säljes även på avbetalning.

Genom en annons uti
Nya Wermlands-Tidningen
som är Värmlands äldsta och enda dagliga
tidning, träffar Ni öfver
hem i länet och stiftet. **10,000**
Huvudkontor: Karlstad.

Flordoljvålen

är damernas
favoritväl.

PARFYMERI FLORA, GEFLE.

Cloettas
VANILJ-
CHOKLAD

— Nr 4 —
väger 160 gram netto.
Pris kr. 1:35 pr paket.

Allmänheten torde uppmärksamma den höga vikten.

**IDUNS SKÖNHETS-
INSTITUT**

N:r 78. Då jag blir upphettad och är i solen får jag i ansiktet rött fnassel, ej direkt kvisslor utan små röda upphöjningar i huden, i synnerhet på kinderna. Jag tvättar mig alltid på kvällen i varmt vatten och gnider in huden med litet fin hudcrème. Vore tacksam få veta något bra medel.

Gammal prenumerant.

Det ni kan göra utöver det ni redan gör är att om morgonen pudra ansiktet med rispuder och ej onödigt utsätta det för solen. Se svar på fr. 65 2) i n:r 24. Något som är välgörande för huden att ingnida om aftnarna efter tvättning med varmt vatten är gurkmjolk, varpå ni finner recept här nedan i sv. på fr. 86.

N:r 79. Förra sommaren blev min hy, som dittills varit klanderfri, helt plötsligt alldeles förstörd. Solbrännan bildade nämligen stora ojämna fläckar i ansiktet. Under ögonen och vid näsan var huden ljusare. Jag hoppades att förhållandet skulle ändra sig med tiden. Men i sommar är det på samma sätt. — Hur dessa fläckar uppkommer vet jag inte bestämt. Jag har funderat på om de härröra från att jag vid bad låtit huden soltorka. I en tidning läste jag att i detta fall dylika ojämnheter i hyns färg kunna uppstå.

Yvette.

De bruna fläckarna i ansiktet ha alldeles säkert kommit av att hyn blivit för mycket utsatt för solhettan när den varit våt. Ett medel att borttaga stark solbränna eller bruna fläckar är 20 gr. lanolin, 20 gr. vaselin och 10 gr. 10% vätesuperoxid. Salvan ingnides om aftonen efter tvättning med varmt vatten och avtorkas på morgonen med renad vadd. Var försiktig att salvan ej kommer åt ögonbrynen eller häret, ty den är starkt blekande. Efter sex dagar göres uppehåll, så att huden ej tar skada.

N:r 80. Vilka medel och vilken behandling bör jag tillgripa för att bli kvitt pormaskar, som i stort antal uppträda å näsan och kinderna? Jag tvättar med såpsprit och pressar ut dem — de äro mycket "smörjiga" och tyckas vilja bilda varartad substans å djupet — men om några dagar äro porerna lika fyllda av skräpet som förut. Huden är mycket fet och oljig. Har försökt vätesuperoxid. Allt förgäves.

En bekymrad.

Först och främst bör ni varje afton grundligt tvätta ansiktet med varmt vatten och god, mild tvål och därefter ingnida ansiktet med en blandning av lika delar glycerin, sprit och rosenvatten, som fås färdig på apoteket. Följ sedan behandlingen av pormaskar, som står i sv. på fr. 49 1) i n:r 20. Om huden visar sig fet och glänsande bör ni använda puder så, som står i sv. på fr. 65 2) i n:r 24.

N:r 81. Vore tacksam få veta något medel för avlägsnandet av små svarta s. k. pormaskar på hakan och vid näsvingarna. Samt vidare om det finns något oskadligt medel mot lätt näsrodnad. Näsan är ständigt litet svagt röd men blir ofta den varmare

**Vilka
Avföringsmedel**

bör man använda?

Det är en allmänt bekant sak att många människor lida av kronisk förstoppning och att de därför nödgas dagligen använda avföringsmedel. För dessa människor är det då av betydelse att veta, vilka medel de böra använda. En mycket bekant norsk farmakolog, professorn vid Kristiania universitet med dokt. Poulsson påpekar i sin lärobok i Farmakologi, att åtskilliga allmänt brukliga medel av olika orsaker icke äro lämpliga att använda vid kronisk förstoppning.

Om extrakt av Sagradabark och aloe skriver därefot professor Poulsson, att de båda äro mycket användbara medel vid kronisk förstoppning, och framhåller att dosen av aloe vid längre tids användning icke behöver ökas utan ständigt verkar på samma sätt, vilket ju är en mycket viktig sak. Det är i huvudsak dessa två ämnen tillsammans med litet phenolphthalein som användas vid fabrikationen av Leo-tabletter och -piller. Leo-tabletter äro mildt verkande och Leopiller starkt verkande avföringsmedel. Båda användas mycket å sjukhus och av läkare samt erhållas på apoteken.

— "Var ej ledsen, jag kommer åter med M'ZADIGS Divinia Parfym och Tval"

BOLINDERS
KÖTTKVARNAR
NÅ HÖGST I KONKURRENSEN

GIFT ER ALDRIG
förrän Ni besökt Bröderne Ljunggrens Möbelfärf, Adolf Fredriks Kyrkogata N:o 7.

Lägg i kokboken
eller anslå i köket »Några beprövade recept för bakning av tårter m. m. med Gooda-Jästmjöl. Det är de bästa recepter för det finaste jästmjölet.
Burkar å 25, 40 och 75 öre.
Handels-A.-B. Sten Sjögren & Co, Göteborg

FREJAMI PASTILLERNA
fylla såväl hygienens som den goda smakens krav. Välgörande vid fall av hosta, heshet och liknande åkommor.
REN SOCKERPRODUKT!
SÄLJAS ÖVERALLT!

AMATÖRKAMEROR
av ledande världsmärken
Ica, Goerz, Voigtländer
Confessa, Butcher, Houghton
samt alla slag av förnödenhets- & förbrukningsartiklar för fack- & amatörfotografer.
Illustrerad katalog kostnadsfritt.
AKTIEBOLAGET ARTO, Malmö.
SÖDRA FORSTADSGATAN 2.
Rikst. 5276 och 5622.

La Mascotte Hud-Crème
Det bästa för ansikte o. händer.

ÄNNU FÖRSENT
är det ej
att verkställa prenumeration för sista halvåret
Kr. 8:25
Iduns julnummer medföljer gratis till prenumeranterna

Rekommenderas av läkare specialister och ledande fysiologer.
Pris pr pkt. om 250 gr. 4:25 kr.
Då LAITPROTO (utta'as Lejtproto) är purinfritt, är det synnerligen värdefullt och kraftigt stärkande vid den dietetiska behandlingen av sockersjuka, åderförkalkning, fettst, gikt, gallidanden, njursjukdomar (äggvita), magsår, magsäckutvidgning, tarmkatarr, gasbildning, nervösa tillstånd, i konvalescensstadier (även efter operationer), för klena personer samt för sjuka barn. LAITPROTOS renhet möjliggör, att det absorberas även i svåraste stadiet av dålig matsmältning.
LAITPROTO är det mest koncentrerade rena äggvitpreparat vetenskapen känner.
Broschyr om LAITPROTOS egenskaper jämte analys och verkningar sändes på begäran gratis.

LAKTOPROTIN
Stockholm Wa.
R. T. 80913.
LAITPROTO försäljes på apoteken och i större sjukvårds- och färg- & kemikalieaffär samt direkt från Laktoprotin, Stockholm Wa.
Laitproto distribueras till apoteken direkt från Laktoprotin, Stockholm Wa, eller genom Apoteket Vasens droghandel, Vitrum, Sthlm.

"Myggan"
Skyddar mot myggen.
Erhålles som essence eller crème överallt och direkt från
Aktiebolaget Kemiska Fabriken ION
Stockholm C.

Från Ystad till Haparanda användes **Yvytvål.**
Säljes i varje välorterad Parfym- och Herrekliperingsaffär.
Österlin & Ulrikssons
Kem. Tekniska Fabrik, Ystad.

Svält ej
Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växtnäringssalt.
Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

BARN BEHÖVA
Syster Ellas Salva
Den ömtåliga barnhuden kräver särskild försiktighet vid användandet av salvor och smörjmedel. Endast de renaste, finaste och mest hygieniska samt på huden mildt verkande beståndsdelar få ingå i en salva för barn och vid tillverkningen måste den mest skrupulösa renlighet iakttagas.

Syster Ellas Salva
fyller de högsta anspråk på mild och välgörande hudverkan, absolut renhet och oskadlighet för den ömtåligaste hud.
På begäran intygas, att syster Ellas salva är på grund av alla sina samfälliga goda egenskaper väl anpassad för skötseln av späda barn.
Stockholm den 1 Mars 1920.
Constance Hageman
Ex. Barnmorska
På begäran av A.-B. Tekn. Fabr. Herba har jag noga provat en salva, kallad syster Ellas salva, och kan nu rekommendera denna, då den i varje fall av min praktik visat sig som en synnerligen lämplig komposition.
Stockholm den 29 Mars 1920.
Majken Jeansson
Barnmorska.
Tillsä till Syster Ellas Salva aldrig saknas i barnkammaren.
Försäljes å alla apotek, i sjukvårds- och parfymaffärer samt hos färg- och speerhandlare.
Om salvan ej finnes hos Eder vanliga leverantör, tillskriv eller ring
Generalagenten
A.-B. TEKNISKA DEPOTEN
STOCKHOLM
Rikstelefon 137 89

Husvarna

Symaskiner

En svensk symaskin i varje svenskt hem.

Förmånliga avbetalningsvillkor.

HUSQVARNAS NAMN PÅ FABRIKATET

GARANTERAR FULLGOD VARA

SAL-LOGGEN

FÖR MOTOR- OCH SEGELBÅTAR.

Kontrollerar: Motor och bränsleåtgång, Trim och segelställning.

SVENSKA ACKUMULATORÅB ÖJUNGNER STOCKHOLM

Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNA, Göteborg.

Östergötland

samt närliggande delar av Södermanland och Småland läses

DEN DAGLIGA MORGONTIDNINGEN

ÖSTERGÖTLANDS DAGBLAD

överallt

HUVUDKONTORET I NORRKÖPING
STÅR GÄRNA TILL TJÄNST MED
ANNONSFÖRSLAG OCH OFFERTER

Annonsera i Idun!

Till skydd då Amor bjuder fäst,
Pix är bra o. **Pix** är bäst!

Åskar i försäglade emalag; 75 öre
och i påsar; 25 öre.

**Lediga platser
Platssökande
Inackorderingar**
samt
Diverseannonser
återfinnas i B-numret.

årstiden och eljest efter förtärandet av varma soppor och dylikt alldeles röd och het.

Se behandling av s. k. pormaskar i sv. på fr. 49 1) i n:r 20. — För näsrodnad se sv. på fr. 56 i n:r 21. Ett annat mycket effektivt medel mot röd näsa är att en längre tid taga in fiskleverolja.

N:r 82. Vill härmed fråga om ett medel, som riktigt borttager onödig hårväxt? Är alldeles förtvivlad för att jag har så mycket hår på armarna och även i ansiktet — mustascher. Har försökt med elektrisk behandling för en tid sedan. Det var ju bra men ställer sig så dyrt, om man skall använda det mycket, och så kan man ju inte få sådan behandling annat än i Stockholm.

Här ett par medel för borttagande av generande hårväxt. Det första har visserligen stått många gånger förut, men som det nu är tämligen länge sedan upprepas det här: 42 gr. svavelbarium och 170 gr. vatten blandas med stärkelse till en pasta, som strykes över de åsyftade ställena och får sitta på tills den torkar. Då avlägsnas pastan och håren följa med. Om huden blir irriterad påstrykes zinksalva. — Ett annat medel: 3½ gr. osläckt kalk och 7 gr. soda blandas väl med 28 gr. svinister, som förut blivit skirat. När salvan är smidig förvaras den i burk, och vid behov bredes litet därav över de angripna ställena och får sitta på 5 à 10 min., då den skrapas bort med en slö kniv, t. ex. en frukt- eller benkniv.

N:r 83. Kan Skönhetsdoktorn giva en djupt förtvivlad människa ett verkligt råd? Jag har försökt allt mot generande hårväxt utom elektrolys. Nu ämnar jag resa till Köpenhamn den 1 juli. Säg mig adress på någon, som ger elektrolysbehandling. Hur lång tid åtgår ungefär? Är behandlingen mycket dyr? Kan jag ej få hjälp, blir livet bra tungt att leva.

"Skogen".
Behandling med elektrolys är ganska dyr och får även den upprepas vid behov. Adress i Köpenhamn: Fröken Sick, Amagerortv 21. Se tvenne medel i föregående svar, som ni själv kan utföra.

N:r 84. Vore tacksam för svar om det finnes något sätt att borttaga missprydande hårväxt i ansiktet.

Stina, 18 år.
(Forts. i B-numret.)

BREVLÅDA.

RED:S BREVLÅDA.

Excelsior. Manuskriptet har skickats till Hjälpredans redaktion.

"Orolig och penninglös", som hade fråga införd i n:r 25, ombedes uppge namn och adress samt insända svarsporto för erhållande av enskilt svar.

A. R. Den elektriska kaffemaskin, som "Fru Disa" talade om i sin artikel, erhålles i de större affärerna i den elektriska branschen. Modellen är amerikansk, men också de svenska elektr. firmorna tillverka numer apparaten. Pris 50—80 kr.

Blivande seminarist. Tillskriv Elevhemmet i Stockholm, Sturegatan 60, för erhållande av upplysningar.

VINÄGRONS ÄTTIKSPRIT

ÄR VID MATLAGNING OCH INLÄGGNING DEN FÖRNÄMSTA UTJÖKT GOD SMÅK OCH AROM

A.-B. VINÄGRONS FÖRENADE FABRIKER
STOCKHOLM - GÖTEBORG - MALMÖ

VATTENLÅSRENSAREN "ELCO"

ÄR ALLA HUSMÖD-RARS FÖRTJUSNING

FÖR AVHJÄLPANDE AV STOPP I AVLOPPET

AKTIEBOLAGET EL

YNGLINGAGATAN 17 - STOCKHOLM

R. T. 31156

A. T. VA 11858

Arkitekt Isidor Hörlin

Utsällning av **konstnärliga möbler**
NORRLANDSGATAN 3 - STOCKHOLM

Rumsarkitektur och Ombyggnader
av våningar, inredningar, panelarbeten och möbler i historiska stilar.

Ritningar och kostnadsförslag. Egna verkstäder.

VIGORS BARNTVÅL

100% REN ANTISEPTISK

Tillverkas av
KEMISK TEKNISKA FABRIKEN VIGOR
STOCKHOLM

Ett lätt och angenämt arbete, som inbringar god och säker inkomst, kan envar å varje plats förskaffa sig genom försäljning av våra kem.-tekniska artiklar, oundgängliga för varje hem. Begär prover och prislister.

Fabriken Vigor, Postfack 369.

TILLVERKAD AV RENASTE VÄXTFETT

INNEHÅLLER INGA SKADLIGA BESTÄNDSDELAR eller KEMIKALIER

VERKAR SOM SALVA, GÖR HUDEN MJUK OCH LEN

TVÄTT-PULVRET RENEN

Oskadligt för händer och kläder.

Populärt genom sin stora tvålhalt och renhet.

På båten

och i

hängmattan

Engelskt

Arnold Bennett

En kvinnas historia

En av Bennetts litterära böcker. En av hans främsta. Ett motstycke till Maupassants "Une vie".

Joseph Conrad

Guldpilen

Årets största boksuccès i England.

Ethel M. Dell

Storsvindlaren

Lika underhållande som allt vad Dell skriver.

R. W. Chambers

Den farliga gränsen

En Newyork-roman käck och munter.

Ryskt

F. Dostojevski

En drömmares memoarer

Den store ryssens älskvärdaste sidor i ypperliga noveller.

M. Arzybashev

Sanin

Den ryska roman som i Europa gjort det största uppseendet på de senaste åren.

A. Kuprin

Granatarmbandet

"Förunderligt bra berättade noveller, meningsfulla, ja, gripande."

(Göteborgs Dagblad.)

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Jo då,
visst kan det
tvättas, men
använd då
LUX

LUX

FÖR FINTVÄTT

Den finaste vävnaden och den ömtåligaste färgen kan tvättas med LUX. När man lärt känna LUX, störes aldrig glädjen vid inköp med tanken: "Hur skall det tvättas"?

Läckra blusar, ömtåliga spetsar och voiler, silkesstrumpor och band – allt kan tvättas om och om igen med LUX.

FÖLJ DEN ENKLA BRUKSANVISNINGEN PÅ PAKETET

Andrea Eneroths Högre Handarbetsseminarium

Kommendörsgatan 32, Stockholm.

Grund. 1907, börjar nytt arbetsår 1 sept. 1920. Av K. Maj:t godkänd högre lärarinneutbildning med statsanslag. Lärarinnekurser på 1, 2, och 1½ år. Prospekt omgående på begäran. Ansökan bör snarast insändas för inträde till hösten.

Filip Holmqvists Handelsinstitut

Göteborg.

Statsunderstött och under statsinspektion. Egen läroverksbyggnad. Studentkurs, Gymnasialavdelning, Korrespondentkurs, Bankkurs, Handelskolans högre och lägre avd. för folkskolebildade. Platsförmedling. Höstterm. börjar 23 aug. 35 lärare. C:a 800 elever årligen. Begär prosp.

Mot mal, kackerlackor, väggbohrer, flugor och andra dylika insekter finnes intet bättre utrottningsmedel än

Kammerjäger.

Finnes i askar à 0,80 och 1,50 i alla Färg- och Kemikalieaffärer samt hos ensamimportörerna Aktiebol. Eug. Wingård, Malmö.

EN FÖRMÖGENHET

kan Ni vinna den 15 juli om Ni köper en eller flera lotter till

Semesterhemslotteriets

dragning som utan uppskov verkställes den 15 juli.

Utomordentligt fina vinster bland vilka följande huvudvinster märkas:

1:sta vinsten: Full uppsättning till ett hem, möbler till 3 rum, mattor, armatur, gardiner, matsilver, porslin, kristall m. m., m. m. Värde 15,000 kr.

3:e vinsten: Elegant motorbåt Värde 8,000 kr.

4:e vinsten: Möblemang till 3 rum Värde 7,000 kr.

5:e vinsten: Valfri egendom, att utses var som helst i landet till ett pris av 5,000 kr.

6:e vinsten: Motorcykel med sidvagn Värde 3,500 kr.

Dessutom vinster å 1,500, 1,000, 900, 750, 650, 500, 400, 350, 300, 250, 200, 100 o. s. v.

Lägsta vinstvärde är 8 kr.

Rekvirera lotter i dag:

Klipp ur vidstående beställningssedel.

OBS! Intet uppskov med dragningen!

Valfri egendom, att utses var som helst i landet till ett pris av 10,000 kr.

Beställningssedel

Urklippes och insändes i öppet kuvert, åsatt 5-öres frimärke, till

Lotteriexpeditionen, Pipersgatan 23, Stockholm K.

Härmed rekvireras st. lotter à 2:10 pr st. (Då minst 10 st. lotter rekv. erhållas dessa för 1:75 pr st.) med tillägg för porto och dragningslista att sändas mot postförskott till

Namn:
(Tydligt skrivet. Icke namnteckning.)

Gata eller bynamn:

Postadress:
(Tydlig.)

(Idun.)